

"Brunatna Księga" - dokument przejawów naszego rasizmu

20.03.2023

Z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Dyskryminacją Rasową Stowarzyszenie "Nigdy Więcej" opublikowało "Brunatną Księgę" - dokumentację zdarzeń na tle rasistowskim i ksenofobicznym oraz aktów dyskryminacji z lat 2020-23.

DOKUMENTACJA UPRZEDZEŃ I POGARDY – NOWA „BRUNATNA KSIĘGA”

20.03.2023

Z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Dyskryminacją Rasową Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” opublikowało „Brunatną Księgę” – dokumentację zdarzeń na tle rasistowskim i ksenofobicznym oraz aktów dyskryminacji z lat 2020-23.

Wieloletnim autorem „Brunatnej Księgi” był śp. Marcin Kornak (1968-2014), założyciel Stowarzyszenia „Nigdy Więcej”, działacz społeczny, komentator życia publicznego oraz poeta i autor tekstów utworów muzycznych ze sceny niezależnej. Był pomysłodawcą kampanii społecznych promujących szacunek i różnorodność. 20 marca przypada dziesiąta rocznica jego śmierci.

Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1966 r. ustanowiło 21 marca Międzynarodowym Dniem Walki z Dyskryminacją Rasową. Upamiętnia on masakrę w Sharpeville w Republice Południowej Afryki. Tego dnia w 1960 r. policja otworzyła ogień do czarnoskórej ludności protestującej przeciwko apartheidowi. Zginęło sześćdziesiąt dziewięć osób, a sto osiemdziesiąt zostało rannych. Celem obchodów tej tragicznej rocznicy jest wyrażenie sprzeciwu wobec rasizmu, dyskryminacji i ksenofobii, a także kształtowanie społecznej wrażliwości na te zjawiska.

W najnowszej edycji „Brunatnej Księgi” na ponad 300 stronach opisane zostały przypadki napaści fizycznych na osoby wyróżniające się kolorem skóry, językiem czy wyznaniem, a także przejawy agresji słownej w miejscach publicznych. Ponadto w raporcie Stowarzyszenia „Nigdy Więcej” udokumentowano manifestacje z hasłami podżegającymi do nienawiści, akty dyskryminacji mniejszości czy faszystowskie transparenty na stadionach. Opisano również przykłady wrogości wobec uchodźców z Ukrainy i wymierzoną w nich skrajnie prawicową propagandę.

- W „Brunatnej Księdze” wiele uwagi poświęciliśmy mowie nienawiści w internecie. W polskim społeczeństwie spada akceptacja dla uchodźców wojennych. W znacznej mierze przyczyniają się do tego rozpowszechniane na znaczną skalę antyukraińskie teorie

spiskowe, fałszywe informacje i treści wprost obelżywe wobec Ukraińców – powiedziała dr Anna Tatar, współautorka raportu.

- „Brunatna Księga” stanowi dokumentację społecznych postaw wobec grup mniejszościowych. W tej edycji raportu opisaliśmy m.in. ataki na osoby pochodzenia azjatyckiego, ale też na inne mniejszości, które były oskarżane o roznoszenie koronawirusa, a nawet o jego celowe wytworzenie – powiedział Jacek Dziegielewski ze Stowarzyszenia „Nigdy Więcej”.

Wybrane przykłady zdarzeń udokumentowanych w „Brunatnej Księdze 2020-23”:

SZCZECIN. W połowie marca 2020 r. na ulicy Dworcowej „nieznani sprawcy” zdewastowali tablicę upamiętniającą żydowskich mieszkańców miasta zamordowanych podczas II wojny światowej w obozie zagłady w Bełżcu. Na płycie z inskrypcją pojawiła się swastyka oraz symbol SS.

ŁUKÓW. 19 marca 2020 r., trzech nastolatków, uczniów jednej z miejscowych szkół podstawowych, zaatakowało pochodzącą z Wietnamu 59-letnią mieszkankę miasta. Krzyczeli do niej, że „jest z Chin”, „ma koronawirusa” oraz „Spierd..., k...wo, Chinko jeb...na”, obrzucili ją też kamieniami i śmieciami, spluwali w jej stronę, a jeden z nich ją popchnął.

GDAŃSK. 20 czerwca 2020 r. nierozpoznany napastnik zaatakował mężczyznę pochodzącego z Egiptu. Krzyknął do niego: „Wypier...aj, czarna k...wo” i uderzył go w twarz. Próbował go również dźgnąć nożem.

WARSZAWA. 17 lutego 2021 r. napastnik zaatakował parę gejów. Krzyknął do mężczyzn: „Nie trzymajcie się za ręce, nie przy dzieciach!” i zadał jednemu z nich cios nożem w plecy. Ranny mężczyzna został przewieziony do szpitala.

POZNAŃ. 14 marca 2021 r. w tramwaju jeden z pasażerów kierował groźby i rasistowskie wyzwiska pod adresem Gwatemalczyka, który podróżował z żoną i dzieckiem.

SZCZECIN. 12 grudnia 2021 r. Konfederacja zorganizowała zawody strzeleckie im. Kyle’a Rittenhouse’a – mężczyzny, który zastrzelił dwóch uczestników antyrasistowskich protestów Black Lives Matter w 2020 r. w USA. Na plakacie zapowiadającym turniej znalazło się zdjęcie napastnika z karabinem maszynowym, a także symbolika rasistowska.

SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI. 13 stycznia 2022 r. mieszkaniec miasta brutalnie pobił bezdomnego mężczyznę. Zadał mu dwa ciosy pięścią w twarz, a gdy pokrzywdzony upadł na ziemię, kopał go do nieprzytomności w głowę, powodując liczne obrażenia. W wyniku tej napaści Sławomir K. po kilkunastu dniach pobytu w szpitalu zmarł.

BIAŁYSTOK. 15 stycznia 2022 r. uczestnicy manifestacji negacjonistów epidemii koronawirusa skandowali „Tu jest Polska, a nie Polin!” (słowo to po hebrajsku oznacza Polskę).

KATOWICE. 9 czerwca 2022 r. na przystanku i w autobusie nierozpoznany mężczyzna zaatakował nastoletniego chłopca pochodzącego z Ukrainy. Groził mu i obrzucił go obelgami na tle narodowościowym.

LUBLIN. 30 sierpnia 2022 r. trzech czarnoskórych studentów zostało zaatakowanych z powodów rasistowskich przez grupę kilku mężczyzn, którzy przechodzili obok nich chodnikiem. Napastnicy wykrzykiwali: „Czarne k...wy” i rzucili się na nich z pięściami.

Grzegorz Braun przed marszem przeciw ukrainizacji Polski, 24 września 2022 r. Fot. Adam Stępień / Agencja Wyborcza.pl

WARSZAWA. 24 września 2022 r. ulicami stolicy przeszedł marsz „Stop ukrainizacji Polski” zorganizowany przez Konfederację Korony Polskiej posła Grzegorza Brauna. Uczestnicy eksponowali transparenty: „Tu jest Polska, nie Ukropol!” (wizja Polski zagarniętej przez Ukrainę) oraz „Stop podmianie struktury etnicznej Polski”. Wykrzykiwali też: „Znajdzie się kij na banderowski ryj!”.

LUBLIN. 7 stycznia 2023 r. dwóch mężczyzn napadło na pochodzącą z Ukrainy kobietę, jej 13-letniego syna i ciężarną córkę. Wykrzykiwali do nich: „Ukraińskie k...wy”, „Jeb...ć Ukraińców”, „Wynocha z Polski”. Gdy chłopiec próbował zadzwonić na policję, przewrócili

go na ziemię i bili pięściami po głowie. Szarpali również kobietę w ciąży. Postawiono im zarzuty publicznego znieważenia obywateli Ukrainy, kierowania gróźb śmierci, a także stosowania przemocy.

POZNAŃ. 7 marca 2023 r. działacze Młodzieży Wszechpolskiej zakłócili spotkanie z ukraińską pisarką Oksaną Zabuzko. Skandowali: „Polska to my, a nie Bandera i jego psy!”. Spotkania z pisarką członkowie Młodzieży Wszechpolskiej zakłócili też 21 listopada 2022 r. w Krakowie i 14 lutego 2023 r. w Warszawie.

GDAŃSK. W nocy z 11 na 12 marca 2023 r. dwóch nieletnich sprawców namalowało swastykę przy wejściu do synagogi w Gdańsku-Wrzeszczu. Na elewacji pojawiły się również trzy litery K, oznaczające Ku Klux Klan. Sprawców dewastacji zatrzymano.

W kwietniu 2022 r. Stowarzyszenie opublikowało raport pt. „[Zachowajmy solidarność z uchodźcami](#)” o przypadkach dyskryminacji i mowy nienawiści wobec Ukraińców, uchodźców i mniejszości narodowych w Polsce w kontekście trwającej wojny. W styczniu 2023 r. Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” opublikowało raport poświęcony mowie nienawiści, a także antysemitom i antyukraińskim teoriom spiskowym propagowanym na kanale Media Narodowe Roberta Bąkiewicza. Po publikacji raportu kanał został usunięty przez YouTube'a.

Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” jest powstałą w 1996 r. niezależną organizacją antyrasistowską, która od wielu lat prowadzi „Brunatną Księgę” – dokumentację przestępstw popełnionych przez neofaszystów i skrajną prawicę oraz incydentów na tle rasistowskim, ksenofobicznym i aktów dyskryminacji. Od 1 marca 2022 do 1 marca 2023 r. prowadzenie monitoringu „Brunatnej Księgi” było wspierane przez Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca.

Nie przegap [„Brunatnej Księgi 2020-23”](#) (pełna wersja raportu)

<https://wyborcza.pl/7,162657,29579698,brunatna-ksiega-dokument-przejawow-naszego-rasizmu.html>